

KONTAKT: Darko KOVAČEVIĆ // 031 223 260 // kultura@glas-slavonije.hr // www.glas.hr/kultura

DUBRAVKA PETRIĆ

DUBRAVKA PETRIĆ

HNK OSIJEK: PREMIJERA DOKUMENTARNOG FILMA

Dostojanstveno, iskreno i emotivno da se - naježiš

Vrselja: Kad sam ga prvi put pogledala u sirovom obliku, bila sam zatečena

DJEČJE KAZALIŠTE

Idu na 53. PIF, Rab i u Pleternicu

Teškoćama unatoč putujemo! Hrvatska dječja i lutkarska kazališta, pogođena pandemijom, ipak žive, susreću se lutkari, održavaju se festivali i gostovanja. Tako će i Dječje kazalište Branka Mihaljevića sa svoje tri predstave putovati u Pleternicu, Zagreb i na Rab, i to u samo pet dana - oduševljeno najavljuju osječki kazalištarci. Prvo su u Pleternici, gdje Hrvatska knjižnica i čitaonica i ove godine provodi program Knjignik - piknik s knjigama u sklopu kojega djeci dovodi i zanimljive predstave. Dječje kazalište izvodi predstavu *Jednozubi gusar*, autorski "korona" projekt glumaca Đorđa Dukića, Ivane Vukičević i Gordana Marijanovića, a na rasporedu je 17. rujna na Trgu bečarca.

Potom jure u Zagreb na međunarodni lutkarski festival - 53. PIF, za koji je izabrana predstava *Pliva patka preko Drave* nastala prema motivima dječjih pjesmica i brojalica. Igračke na sceni, koje kao scenske junake predstavljaju naši vješti lutkari Đorđe Dukić, Gordana Marijanović i Srđan Kovačević, imaju svaka svoju povijest igranja i u tome su pravi majstori! Igračke su, naime, zanat igranja naučile od djece. U predstavi su "zvijezde" odbačene igračke s tavana, iz podruma, koje na sceni vraćamo u život. Urednica programa Livija Kroflin piše: zavidljivo domišljatost lutkara i raznolikost lutkarskih formi. Lutke poprimaju razne oblike. Dramaturgiju i režiju potpisuje Jelena Sitar Cvetko. Predstava je na rasporedu 19. rujna u Kulturno-informativom centru u Preradovićevoj. PIF će uz hrvatska kazališta publici predstaviti i lutkarska kazališta iz BiH, Bugarske, Češke, Italije, Izraela, Njemačke, Poljske, Slovenije i Srbije. U sedam festivalskih dana bit će prikazano 16 predstava, 11 u natjecateljskom dijelu i pet izvan konkurencije.

Već u ponedjeljak, 21. rujna, ekipa predstave *Lav koji nije znao pisati* gostuje na Rabu! Uveseljavat će mališane u Ljetnom kinu Rab smiješnom i avanturističkom pričom iz prašume. U predstavi igraju Gordana Marijanović i Ivana Vukičević. **N.Vek. ■**

Narcisa VEKIĆ

Kazalište je počelo raditi i prije formalnoga datuma i to, eto koincidencije, koncertom *Večer filma i mjuzikla* na otvorenju 25. festivala filma Ive Gregurevića u Orašju, a pod visokim pokroviteljstvom premijera Andreja Plenkovića i predsjednika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dragana Čovića. Nažalost, korona je imperativ u načinu rada kazališta i kada je u pitanju program, ali i financije. Možemo svi pokušavati maksimalno promišljati sve modele kazališnih oblika, ipak se na kraju morate kao posljednji filtar okrenuti preporukama Stožera civilne zaštite i poštovati propisane epidemiološke mjere. Upravo je ova sinkronizacija umjetnosti i svakodnevnog novonormalnog načina rada kazališta bila i prirodna reakcija da se dokumentarno popratni rad kazališta u doba korone - najavljuje intendantica HNK-a u Osijeku Dražena Vrselja premijernu projekciju dugometražnog dokumentarnog filma *Kazalište u doba COVIDA* autora Josipa Grizbahera, planirana za četvrtak, 17. rujna, u 19 sati u dvorištu kazališta.

- Kada me pitate je li on ružičastiji u odnosu prema stvarnosti, jest. Odgovor je potvrdan jer u filmu progovara umjetnost i umjetnici. Što bi nam preostalo u ova opterećena vremena da nije umjetnosti? U vrijeme *lockdowna* i posvemašnjeg zatvaranja rada kazališta, doista smo u nekoliko dana potpuno zakrenuli "brod" i prebacili se na sve oblike online djelovanja. Čim su mjere popustile, dogodila se pozornica na otvorenom i Plozornica u dvorištu, a prema planiranoj COVID-19 premijernoj produkciji. U tom trenutku bilo je potpuno vidljivo da se događa nešto što se nije dogodilo (nažalost) u povijesti kazališta u 113 kazališnih sezona - ni sama još Dražena Vrselja ne vjeruje što su sve pokušavali i uspjeli.

Čak se i za vrijeme rata u razrušenom gledalištu pratio plan rada koji je bio zacrtan i ispunjen. - Trud, zajedništvo, snaga umjetnosti, a sve u želji kontinuiranog rada kazališta, i to pred publikom, što je najvažnije (u doba COVID-a bilo je onemogućeno) za rezultat je imalo duplom posjećene premijerne produkcije u danim okolnostima (dvije dramske premijere,

KRISTIJAN CIMER

“ Dražena Vrselja
intendantica HNK-a u Osijeku

DOKUMENTIRAN U SLIJEDU NASTAJANJA, NEREŽIRANIH IZJAVA UMJETNIKA I PUBLIKE

Film nije uljepšan i doista je dokumentiran u slijedu nastajanja, neregiranih izjava umjetnika i publike, i baš zbog toga se dobije čista emocija. Čak je i dio u uvodu filma koji je prilično dramatičan i ne pripada kazalištu u svom izvornom obliku, izvučen iz dnevnih informacija medija. Kazalište je u doba COVIDA prigrllilo nove oblike prezentacije kazališnih programa i predstava. Što će budućnost donijeti u načinu konzumiranja kazališnih sadržaja to za sada nitko ne može reći, ali fizički kontakt u kazališnoj dvorani između gledatelja i umjetnika je nenadomjestiv. Dokumentarni film čija će premijera biti u četvrtak, 17. rujna u 19 sati, u dvorištu HNK-a, zabilježena je umjetnička energija i snaga koja pokreće i ostatak će za povijest i arhivu na početku 114. kazališne sezone. U želji da se ova sezona dogodi koliko god je to moguće normalno i da više nije novonormalno, pozivamo sve ljubitelje i poštovatelje kazališta i umjetnosti da naiđu i podrže KAZALIŠTE U DOBA COVIDA.

GRIZBAHER: SNIMAO SAM BEZ IMPERATIVA

Autora Josipa Grizbahera pitali smo kada se rodila ideja da to može biti - film:
- Osobno sam veliki zaljubljenik u umjetnost. I filmsku i kazališnu. Obožavam dokumentarni film. I već sam se kod prvog dana snimanja materijala za reportažu svjesno postavio kao da snimam dokumentarni film, ali bez nekog imperativa. Kada sam shvatio da imam doista sadržajno bogat materijal, i da bi se mogao roditi dugometražni dokumentarni film, iznio sam svoje zamisli intendantici, što je ona objeručke prihvatila. Na pitanje kako mu je bilo kada je pogledao gotov film, je li bio iznenađen, zadivljen ili nešto treće, rekao nam je:
- Iskreno, po prirodi sam izuzetno samokritičan, i to me na neki način vodi naprijed. No, kako je ovo moj prvi dugometražni dokumentarni film, i kako je nastao zapravo spontano, mogu samo reći da sam presretan, a koliko je dobar, reći će sami umjetnici koji su sudjelovali u njegovu stvaranju.

od toga jedna koprodukcija te tri glazbene i jedna baletna). Kada smo u promidžbeno-arhivskom praćenju shvatili da premijere u doba COVID-19 nadrastaju uobičajnu marketinšku formu, nedvojbeno je bilo da se događa nešto što je za rezultat imalo dokumentarni film u svojoj punoj formi. Kad sam ga prvi put pogledala u sirovom obliku, bila sam potpuno zatečena. Kad sve to što vidite na filmu na svakodnevnoj razini planirate i vodite realizaciju u želji da se određeni premijerni program dogodi, nemate vremena razmišljati kakvu to emociju i trag ostavlja u publici. To jest čarolija zabilježenoga, u ovom slučaju dokumentarnog filma, jer s odmakom možete pogledati ono za što niste imali vremena dok je nastajalo. Film je u sirovom obliku vidjelo nekoliko ljudi u koje imam povjerenja da kazalište promišljaju objektivno i svi su imali slične komentare: dostojanstveno, emotivno, iskreno da se naježiš - kaže nam intendantica.

Njezine zamisli ne bi bile realizirane da nije bilo snimatelja Josipa Grizbahera:
- Uz sve najavne filmove novih predstava u protekle dvije sezone, rekao bih da je ovo četvrti "veliki" projekt, nakon uspješnog sceno-kino-romana *Doljnjadrovska II*, u režiji Zlatka Svibena, velikog projekta HNK za maturante, te kratkog

noir filma u sklopu predstave *Kolo*, u režiji Vladimira Tintora.

Ovaj je put imao vrlo specifičan zadatak u odnosu prema dosadašnjem (osmisli kratke najavne filmove /trailer/ za nove predstave). - Kako to uključuje snimanje svih premijernih naslova, intendantica Vrselja došla je na ideju da se napravi kratka TV reportaža o svemu što se događalo u kazalištu u tom novonormalnom razdoblju, samo kao podsjetnik - dodaje Josip, koji je među malobrojnim snimateljima koji imaju čast raditi s nacionalnim teatrom. Josip je na toj prilici zahvalan.

- Radim ono što volim, u kući koju volim. Bio sam član opernog ansambla HNK-a više od deset godina, i tu se rodila ta prva ljubav prema kazalištu. Tu sam se prvi put upoznao sa svime što je potrebno da nastane predstava, koncert, kako se ponašati na pozornici, kako izvan nje, na probama... To znanje danas koristim u svom poslu. Rad s umjetnicima našeg HNK-a i više je nego inspirativan, i velika im hvala na tom - zaključuje Grizbaher. ■

4.

veliki projekt u kojem surađuju Josip Grizbaher i HNK u Osijeku